૭૮૬

# ચમનમેં પુર બહાર

# કવ્વાલીએ ગુલઝાર.

પબ્લીશર્સ.

શા૦ મંગળદાસ લલ્લુભાઈ નારણદાસ

બુકસેલર.

ઠે૦ લીમડાચોક–સુરત

સુરત બરાનપુરી ભાગળ ઉપર આવેલા
શ્રી "અનાવિલ" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

કી. રૂા. ૦–૪–૦.

૭૮૬

# ચમને પુર બહાર

ઉર્ફે

# કવ્વાલીએ ગુલઝાર.

## જીસમેં

ઉમદા ગજલે-કવ્વાલી, વગયરેં ઉમદા તોરસે
દરજ કીયાહય,

---

સુનલો કુછ જાં,બજાં, તારીફ ગજલસે મહેફીલ મેં,
પરસ્તાનકી બહાર દીખા રહી હય, ય ગજલે-મેહફીલ મેં.

---

પબ્લીશર્સ.

શા૦ મંગળદાસ લલ્લુભાઈ બુકસેલર.

ઠે૦ લીમડાચોક—સુરત.

આવૃત્તિ બીજી. પ્રત ૨૦૦૦. ૧૯૨૩



કીંમત સીર્ફ ચાર આના.

અમદાવાદ

[illegible] મંગળદાસ, લલ્લુભાઈ બુકસેલર.
પ્રસિદ્ધ કરનારનું ઠેકાણું—લીમડાચોક—સુરત.

સુરત બરાનપુરી ભાગળ ઉપર આવેલા શ્રી "અનાવિલ" પ્રિન્ટીંગ
પ્રેસમાં ગોવિન્દજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

# ચમને પુર બહાર

ઉર્ફે

# કવ્વાલીએ ગુલઝાર.

## ગઝલે-ગરીબ.

કીસ કદરમેં જો કરૂં ઇઝહાર બરાઇ તેરી,
અકલ હેરાન હુવે મેરી, દેખ સફાઇ તેરી,
આફરીન કહીયે મીયાં તેરે મુસવવર કે તંઈં,
જીસને ઇશ્ક ખુબીસેં તસવીર બનાઇ તેરી,
ક્યા કરૂં કીસસે કહું કોન કરેગા આસાન,
સખત મુશ્કેલ હયે મેરે હકમે જુદાઇ તેરી,
યે જુદાઇ જો ન હોતી જેહાં બીચ પેદા,
કે આ ખોદા ખાલીબી રહેતી યે ખુદાઇ તેરી,
રોજે મહેસર કુ ખુદા પુછેગા સખતીસે મુજે,
તો મયે અયે દોસ્ત દેખાઉંગા દુહાઇ તેરી,
ઇબ્બા પયગંબર તેરા દર છોર કહાં જાવે ગરીબ,
બાદશાહી સેતી બેહતર હય ન ગદાઇ તેરી.

## ગઝલે—ગરીબ.

કીસીકી ફુરકતમેં હમને સાકી, લહુ પીયાહે શરાબ કરકે,
તપે અલમને જીગર જો ભુના તો, ખાયા હમને કબાબ કરકે,
ન ચેન પાઓગે તુભી ઝાલીમ, કીસીકા નાહક ખરાબ કરકે,
યે યાદ રખના કે લેગા બદલ, જનાબે બારી હીસાબ કરકે,
ઇધર જો મુંહસે સવાલ નીકલા, ઉધર સીતમગરને બાત કાટી,
ઝબીલ હોના બજાહે કેસા, સમજકો હાઝીર જવાબ કરકે,
મેરે જનાઝેપે મેરા કાતીલ, નમાઝ પડકર યે કેહ સવાબ કરકે,
લો મેરે સરસે અઝાબ, ઉતરા ચલાહું ઠારે સવાબ કરકે,

ગરીબ બેકસ બંદા ભીખારી, કહાંથે એસે નસીબ મેરે,
ઝહે મુકદ્દર મુબારક હેં, વો મુઝકો આલી જનાબ કરકે,

શએર. } જબ રાતથી દરબાર મુલાકાત કબહુઇ,
} બીછનેકે દીન લો આએ—તો અબ રાત કબહુઇ.

## ગઝલ—અકબર.

કીસ પ્યારમેં હઝરતસે ખુશ બોલ રહા હે.
મરગુબ હે મરગુબ હે અનમોલ રહા હે.
એક કંદ હે એક શેહદ હે દો મીમે મોહંમદ,
ઓર રાલ દરે બેહીશ્તે જીનાં ખોલ રહા હે
હે ઝુલ્મ મોહંમદમે બજુઝ સલ્લે અલાકે,
જો મેહફીલ મીલાદમેં કુછ બોલ રહા હે.
બાજારે મોહંમદમેં ચલો દરશે ખુદા ભી,
સવદા યે વોહ સવદા હે કે અનમોલ રહા હે.
ફુલોંગે વોહી રંગ હે ગુંન્ચોમેં વોહી બુ,
મીનકારમેં બુલબુલેકી વોહી બોલ રહા હે.
દી આબરૂ ઇસલામસે ઇમાનસે તુને,
આલમમેં શરીઅતકે ગૌહર તોલ રહા હે.
અકબર તેરે દરબારમેં આયા હે ઇલાહી.
ઓર દફતરે નાઅતે નબવી ખોલ રહા હે.

## ( ચયરે ચમન )—ગઝલ

કુછ નહીં દરકાર હે મુઝકો નીશાની આપકી,
એક બોસા દીજીયે હો મેહરબાની આપકી,
હાં કરૂં તારીફ કીસ મોંહસે મેં જાની આપકી,
ખલ્કમેં હોગી ન લેકીન કોઇ સાની આપકી,
જબ સુનેરી બાલ દેખું હું કીસીકે ગુલબદન,
યાદ આ જાતી હે ફેરન નવ જવાની આપકી,
બસ નહીં ભુલેગે પ્યારી જબતક હે દમમેં દમ,
હર જગા કેહતે ફીરેંગે કહાની આપકી,
ક્યું બને હરજાઇ આબરૂદાર બેઠી રહો,
દી ખુદાને ચાંદસી તસ્વીર જાની આપકી,
મરહબા તેરી જાદુ તસ્વીર કેહતેહૈ સબ.
મેંભ લાઇ ઉસકે બાબીર જાં દીવાની આપકી.

## ગઝલે મુમતાઝ.

કોઇ એસી સખી ચાતુર ન મીલી મુઝે પીકે દવારે બીઠા દેતી,
મંયને રાહે મદીના બી દેખી નહી મોરી બાંહ્યાંપકરકે બતા દેતી,
મોરે મનમેં હય અબતો જોગનયા બનુ ઓર મલકે બભુતે મદીને ચલું,
સખી હિન્દીકી નગરીમેં કાહે રહું તોરી પ્રીત ન ચૈન જરા દેતી.
પીયા સાત સમુનદર પાર બસું મોરે પગમેં ન ચલનેકા જોર રહા,
નહીં આતી મદીને કી કોઇ હવા મુઝે મુલકે અરબમેં ઉડાદેતી,
મંય તો સુનીસજરયા પે તડપત હું પીયા મુલકે અરબમેં બીરાજત હંય,
કભી સપનેમેં દેતે જો દરશ દીખા યેહી ચરનોમેં સીસ નીવા દેતી,
મંય—રોવત રોવત બોરી બઇ પીયા ઢુંડત હું મીલતા હી નહી,
મોરી મોત બી આતી નહી હય સખી મોરે હીજરકે ગમસે છુડાદેતી.
તોરી પ્રીતકા દુખડા તો મંય હી નહી પડ રોતા હય હીજરમેં વોભી સુંહી
મુઝેહરપે બુલાતે જો શાહે અરબ મુમતાઝકા દુખરા સુનાંદેતી.

શઅ્એર } આરઝુ યેહ્ય કે નીકલે દમ તુમ્હારે સામને.
તુમ હમારે સાંમને હમ તુમ્હારે સામને.

## ગઝલે—મહંમુદશાહ.

કોનો મકાંમેં અહમદ દુલ્હા રૂપ નીરાલા લાયા હે,
અયન અરબમેં દેખ જરા તુ રબમેં કયસા સમાયા હે.
ઇન્ના ફતહનાકા તાજ પેહનકર નસરૂન મીનલ્લાકી સયેફ ઉઠાકર,
કલમયે હક વદહતકાં ઘર ઘર [illegible] ડંકા બજાયા હે.
અરબા અનાસીર ખાકી પુતલા આદમ જીસકા નામ ધરી,
જયસે થે વયસે હોગયે ઓર ઊસમેં કયસા સમાયા હે.
રહ—મતે આલમ બનકર આયે દોનોં જહાંકી બખશીશકો,
શબ્બીર શબ્બરકો ઝામીન દેકર ઉમ્મતકો છુડાયા હે.
આદના કુત્તા હીગ્ન શેખકા મહમુદશાહ હો જીસકો નસીબ,
જીસકો ઇશ્ક રબીબે ખુદા ગર દીલમેં અપને સમાયા હે.

## આરામેદીલ—ગઝલ.

ખબર હમને તુમ્હારી ગૈરસે પાઇ હે,
ખુસી બાએસસે ઝગડા હે યેહી સારી લડાઇ હે,
લગન હે સારે આલમકો શફક ફુલી બદખશાંમેં,
લબે નાજુકપે સુરખી પાન ખાનેકી જો આઇ હે.
હુવે બદનામ લાખોંમેં હજારોં ગાલીયાં ખાઇ,
તુમ્હારે ઇશ્કમેં મેરી બડી જીલ્લત હોઇ હે.
મેં મરજાઉ તો મેરી લાશકો લે જાકે યું કેહના,

જીસે તુમ કોસાકરતે થે ઉસીકી લાશ આઇ હૈ.
હુવે હૈં વસ્લકી શબ હોંટ નીલે બોસે લેલેકર,
બહાના શર્મસે યે હૈ નઇ મીસ્સી લગાઇ હૈ.

### ગઝલે—જફ્ફૂર.

ખાર હસરત કબર તક દીલમેં ખટકતા જાએગા
મુરગ બસમલકી તરેહ લાસે ફરકતા જાએગા
દેખીએ કબ તક જવાબે ખતસે આંખે સફેદ હોં
રાસ્તા દેખા નહિ કાસદ ભટકતા જાયેગા
જાન જાવેગી જો ઇશ્ક આરઝે ગુલ રંગમે
તખ્તે તાબુત મીસ્લે ગુલ ભટકતા જાયેગા
મેં યે કહતા હુ કે મેરે લાશપર અય દોસ્તો
એક જમાને હરેક હસરતસે તકતા જાયેગા
ચુનકે અફસાં બામપર બેદર્દે ખુદા મત જાઓ તુમ
અય સનમ જો દેખ લેગા સર પટકતા જાયેગા
મર ગયા હું મેં કીસીકે હસરતે દીદારમે
કબર તક લાશેભી મારા રાહ તકતા જાયેગા
અય જફ્ફૂર કાયમ રહેગી જબ તલક અખલીમ હિંદ
અખ્તરે અખમાલ ઉસ ગુલકા ચમકતા જાયેગા

### ગઝલે-કલીમ.

ખાજા શાહે બંદા પરવર લે ખબર—અય હબીબે રબ્બે અકબર લે ખબર,
હીજરમે હું મિસ્લે કુમરી નાસબરા ઝન સરવે ગુલઝારે પયંબર લે ખબર,
હોગયા હે ગમસેં ખું મેરા જીગર, અય જીગર પેવંદે હૈદર લે ખબર,
કુર્રતુલ અયને હસન જાને હુસેન, હઝરતે ઝોહરાકે દીલબર લે ખબર,
મેં હું ઓર ગમકી અંધેરી રાત હે, અય મેરે માહે મુનવ્વર લે ખબર.
હાલે બદતર હૈ કલીમે ઝાર કા, જાન આ પહોંચી હે લબ પર લે ખબર,

### ગઝલે-સાદીક.

ખુદા કો ખુદાઇમે હમદમ દેખતે હએ, ખુદાકો ખુદામે સનમ દેખતે હએં,
બગએરઝ તજલ્લીકે ઉસકે નહીં શએ, હમા શએ ઉસીમેં અદમ દેખતે હએં,
જીસે ચશ્મ હોવે સો દેખે મગર હમ, બહર આન રૂએ સનમ દેખતે હએં,
પએ કત્લ ઉશ્શાક શમશીરે દો દમ દો આબરૂકો ઉસકી અલમ દેખતે હએં,
કીસેહએ ગરઝજાવે વએલે હરમમેં, બહર સો ઉસે દમબદમ દેખતે હએં.
કહે કોઇ આરીફતો ક્યા ઉસકો મોહ્ દ કહે અગ્યાર સાદીક સા કમ દેખતે હએં.

## ગઝલે-શહીદી.

ગઝબહે ઉસબુતે કાફિરપે, અપના દમ નિકલતા હય,
નબા તાબુત જીસકે કુચે સે હરદમ નિકલતા હય,
વોહ કબ ખાતિરમેં લાતા હય મેરે આઝુંદા હોનેકો,
યેહ સુન રખ્ખાહિ ઝાલિમને ફંસા દિકબ નિકલતા હય,
દિખાકર અપની આરાયશ ન ધોકા દે પરી મુજકો,
કે તેરે સાદાપનમેં એક અજબ આલમ નિકલતા હય.
નહીં માલુમ દી કિસને ખબર લયલાકે મરનેકી,
કફનસે હાથ મજનું કાપ એ માતમ નિકલતા હય.
શહીદીસે નહી વાકિફ મગર ઇતનાતો વાકિફ હય,
કોઇ રાતોંકો બયાં કરતા હુવા માતમ નિકલતા હય.

### કવ્વાલી યે-નાદિર.

ગર એક હર્ફકા હય અલ્લાહુસે લો લગાલે
દુન્યામેં કયા મઝા હય અલ્લાહુસે લો લગાલે
પીલે મએ મોહબ્બત કર યાદ અપને રબકો
કયા ખુબ યેહ નશા હય અલ્લાહ-સે લો લગાલે
મત જા કીસીકે પર મત માંગ તુ કીસીસે
એકાર ફિર રહા હય અલ્લાહુસે લો લગાલે
તુ ચાહમે ન આના ઇસ ગેસવા કે હરગીઝ
દુન્યા બુરી બલા હય અલ્લાહુસે લો લગાલે
જો માગના હય તુજકો સો માંગ અપને રબસે
દરબાર વોહ ખુલા હય અલ્લાહુસે લો લગાલે
સબ યાદમેં ઉસકી સરકો ઝુકા રહે હય
કયા શાહ કયા ગદા હય અલ્લાહુસે લો લગાલે
નાદિર કીયે નસીહત અબ ગોરસે તું સુન લે
યેહ સબસે કેહ રહા હય-અલ્લાહુસે લો લગાલે

### ગઝલે-અકબર.

ગયે દોનોં જહાં નઝરસે ગુજર, તેરી શાનકા કોઈ બશરન મીલા,
તેરી હર જગા દેખી નીસલી ફબન, તેરા ભેદ કીસીકો મગર ન મીલા
તેરા ચરચા જહાંકી જબાનોંપે હે, તેરા શોર જમાનેકે કાનોંમેં હેં.
મગર આંખોંસે દેખા વોહ પરદાનશીં, કહીં તુ નમીલા તેરા ઘર ન મીલા
કોઇ બીલનેકા તેરે નશાંભી હે, કહીં રેહનેકા તેરે મકાંભી હે,
તુજે દેખા જીધર તો ઉધર ન મીલા, તુજે ઢુંઢા ઉધર તો ઉધર ન મીલા,

મેં ખુદ જાને કીસપે ફુવા હું ગરીફા, મેરે હોશો હવાસ નહીં હે બજા,
પરે હટ તું પરી મેરે પાસ ન આ, ચલ દુર તુ મુઝસે નઝર ન મીલા,
કહીં હસતે સવાલ દરાઝ નહીં, કીસી ઓરપે યું મુઝે નાઝ નહીં,
કોઇ તુઝસા ગરીબ નવાઝ નહીં, તેરે દરેક સીવા કોઇ દર ન મીલા,
કસી ફીક્રમેં ગુજરેહેં દીન અકબર, કસી ગમમેં ગીને તારે શબભરા,
કીયા જીસને ઇશારેસે ટુકડે કમર, કભી હમસે વોહ રશ્કે કમર ન મીલા.

## ગઝલે-ઇશ્ક.

ગયેરત ઓસાન મેરે રશ્કે કમર જાનેદો,
આજ આના હે તો યે શામો સહર જાનેદો.
હમ લબોંપર હે મેરા ઓર વોહ ફરમાતે હેં,
છોડો છોડો મેરા દામન મુઝે ઘર જાનેદો.
અયેગમા જીક્ર ન ફીરાકકા કરો બીલવકમેં,
જીનેકે ચાર શામ વસ્લ ગુજર જાને દો.
જોબ-લબ સુનકે મુઝે વોહ બુતે કાફીર બોલા,
ક્યા કરેં હમ કોઇ મરતા હે તો મર જાને દો.
ક્યું ખફા હોતે હો ગર લેલીયા બોસા મેંને,
ન કરો મેરી ખતાઓ પર નઝર જાને દો.
દાવરે ઇશ્ક પે ઇનસાફ હે યારો અપના,
વોહ જો દીલ લેકે મુકર જાતે હેં મુકર જાને દો.

## ગઝલે-દાગ.

ગર હો ઝુલ્મ બાહમ ઇનસાન કરકે ભુલે,
એહસાનકા મઝા હે એહસાન કરકે ભુલે.
નશતરસે કમ નહીં કુછ છેડ઼કે આરઝુકી,
આશીક મીઝાજ ક્યું કર અરમાન કરકે ભુલે.
અપને કીયેપે નઝાં હો આદમી ન હરગીઝ,
તાઅત હો ઇતાઅત ઇનસાન કરકે ભુલે.
ખુદહી મુઝે બુલાયા ફીર બાતભી ન-પુછી,
વોહ અંજુમનમેં અપની મેહમાન કરકે ભુલે.
અબ ઇશ્કકા સહીફા યું દીલસે મીટ ગયા હે,
જીસ તરેહ યાદ કોઇ કુરઆન કરકે ભુલે.
અય દાગ અપના એહસાન રખેગા કાતીલ,
વોહ ઓર મેરી મુશકીલ આસાન કરકે ભુલે.

## ગઝલે-જામી.

ગુલ પેશે તું અંદામતા વાજુદ બદનીશ બદનીશ બદનીશ,
સુબહુલબ તું આબુતા શીરીં સુખનીશ સુખનીશ સુખનીશ.

હર કસ કે લબે લાલે તેરા દીદા બદીલ ગુફ્તવ,
હક્કા કે ચે ખુશ કંદા અહીકે યમનીરા યમનીરા યમનીરા.
પૈયારો અઝલ દુખતા બર કામને ઝેબા,
બા કદદે તુ આં જામયે સબ્જ ચમનીરા ચમનીરા ચમનીરા,
કુરબાન શવમ આં લબ મઝગીરા કે જ કુદરત,
હમચુ ન તુ દુર સાખતા યક કતરયે મનીરા મનીરા.
અજ જામી બે બેચારા રસાનીદ સલામે.
યા હઝરતે દરબાર રસુલે મદનીરા મદનીરા મદનીરા.

ગઝલે-લતીફ.

ગુબારે દુન્યાંસે મોજ દરયા હમેશાં દામન ઝટક રહીહે,
હમારે હીરસો હવાકી કીસ્તી ઈલાહી અબતક અટક રહીહે,
બહોતસે આશક લગાકે પડદે હવાએ દુન્યાસે પાર હો ગયે,
મગર યે કીસ્તીહે બેવફાકી હનુજ લંગર રહાહે,
હે કોન એયસા ગરીબ રહમત સીવાય ફુબિને અમીનહોગા,
કે જીસકે માતમમેં મોજ દરયા અભી તલક સર પટક રહાહે,
બહારે દોલતપે કસ ચમન કે ન ફુલો હરગીજ અન્દલીબે.
રહેગી જમનોગી જોત કબતક જો આસ્માંમે ચમક રહાહે,
અગરચે આદમ હમારી ખાતર હવાએ જીન્નતકો છોડ નીકલે,
મગર વો હવાકી રહપરેબી જીગરમેં અબતક અટક રહીહે.
નહિ બગોલા અરે ગજાલો જો તુમ યે સહેરામેં દેખતે હો,
તલ શે લૈલીમેં ખાક મજનુન હંમેશાં જંગલ બંટક રહીહે,
લતીફ ઉકમેં કજાસેં કોઇ ગીલ્લે સીકાયત નહિ હે હમકો,
જહાંમેં જીસદીનસે આએહેં હમ ઉનકી દોનોંસે બટક રહીહે.

ગઝલે-સાકીબ.

ગીલા કરતેભી ડરતા હું ઇલાહી સખ્ત મુશકીલ હે,
વોહ કેહતે હે મેરી મુઠ્ઠીમેં કયા કુછ ગેયેરકા દીલ હે,
તુમ્હારે દર્દ ઉલફતકે મઝેસે ગેર કયા વાકીફ,
ખુદા રખ્ખે યે હી તો દીલમે રખ લેનેકે કાબીલ હે,
મેરી આંખોંકે આગે યું ન કર પામાલ ઓ ઝાલીમ;
જીસે પાલા હે જાની નજર કર યે વોહી દીલ હે
વોહી હે એક દીલકી આરઝુ લેકીન ખુદા શાહીદ,
જો તુમ ચાહો તો આસાં હે જો મેં ચાહું તો મુશ્કીલ હે.
વોહ આપને દસ્તે મેરી લાશ ઉઠવા કર યે કેહતે હેં,
યે મેયત બે-કફન કીસકી હે ઇસકા કોન કાતીલ હેં,

જુતોંકે હીજ્રમેં તનહાઇકા શીકવા નકર સાકીબ,
ખુદાકા શુક્ર કર હાલતમેં ઇસકા ફઝલ શામીલ હે.

## ગઝલે–દાગ

ગેરકે નામસે પેગામે વીસાલ અચ્છાહે,
છોડ દો જીસ મેં મઝાહો વો સવાલ અચ્છાહે.
દીલ હમ દેંગે મગર પેશતર ઇતના કેહ દો
હીજરી અચ્છાહે તુમબારકે વીસાલ અચ્છાહે
અપની તાઅરીફસે ચીડતેહો અગર જાનેદો,
ચશમ બદ દુર હમારાહી જમાલ અચ્છાહે.
તુમ નહીં ઓર સહી દીલ કે તલબગાર બોહત,
સો ખરીદાર હે મોજુદ જો માલ અચ્છાહે.
દીલ મે તો ખુશહેં તસબીલ કો મેરી કહતેહેં,
આપ મરતે કે નહીં આપકા હાલ અચ્છાહે.
હમસે પુછે કોઇ દુન્યામેં હે કયા શએ અચ્છી,
રંજ અચ્છાહે ગમ અચ્છાહે મલામ અચ્છાહે.
આપ પચાતાંય નહીં જોરસે તોબા ન કરે,
આપ ગભરાય નહીં દાગ હાલ અચ્છાહે.

## ગઝલે મુતફરીક.

ચખાદે ચાશનીયે શરબતે દીદાર થોડીસી,
દમે આખીર તું કરદે ખાતીરે બીમાર થોડીસી;
અગર ફુરસત મીલી હે ગયેરકી બતોંકે સુનનેસે,
હમારી અર્ઝભી સુન લીજીયે સરદાર થોડીસી,
તાઅમ્મુલ સર ઝુકાનેમેં કીયા કબ મેંને અયકાતીલ
નીકલ કર રેહગઇ કયું મ્યાનસે તલવાર થોડીસી,
ઠેહરજા અય અજલ દમભર જરા તો દેખ લેનેદે
અભી બાકી હે દીલમેં હસરતે દીદાર થોડીસી,
તમન્ના હે યેહી દીલકી બનાયે કબ્ર હમ અપની
જો મીલજાયે જમી કુચયે દીલદાર થોડીસી,
મેરા જીસ્મા અગર મયકી મુજસ્સમત ફીર કરેવાએઝ,
પીલાદે કોઇ હઝરતકો અગર એક બાર થોડીસી,
નહીં મોહતાજ હે મુઝતર કીસી શયકા જમાનેમેં,
ઇનાયત આપકી દરકાર હે સરકાર થોડીસી,

### —મહમુદશાહ.

ચલો સખી અજમેર નગરકો ખાજાકા જોગન દેખત લો.
ફુલકી ચાદર માથે ઓઢે મન મોહન દેખત લો.
નુરે ઈલાહીકા મેહ બરસત હે ખાજા પીયાકી ફુલી બહાર.
દુલો ચીશ્તી બન બેઠા હે આકે દરશન દેખત લો
સેજ રચી હે ધુમ મચી હે ગુન ગાવત હેં હુરો મલક,
કયહો સજે હે ચોખટકો મોરે ખાજાકા અંગન દેખત લો.
જો માંગત હે ચીશ્તી પીયાસે ભર પાવત હે મનકી મુંરાદ,
હે તુ દાતા અન ભીકારીકો ખોસા મોજન દેખત લો.

### બદનકી રેલ—ગઝલ.

ચહડો તુમ રેલ પર યારો અજાયબ યેહ સવારી હે.
હે જાના તુમને જીસ ગહરમે વહાંભી ઈનતેઝારીહે.
મીલાકર બાદબાદ ઓર આબ આતશકા બના અંજન.
ક્યાંહે ફેબ કુદરતકી યેહ રહરી ખેલ સારી હે.
કીરાએકી શીકર કરસો છેહ સોદા નકદ બાઝી હે,
ટલેગા વકત જબ સરસે તો ફીર ચલનાભી ભારી હે.
જડાહે મોતકા બાબુ ટીકટ હે બાંટતા સબકો,
બજીહે દમ બદમ ગહનટી અજબ ગફલત તુમારી હે.
મીલી જબ ટીકટ બાબુએ ખુલી ગાડીકા દરવાજા,
સંભલકર આપતો બેઠો જહાં મરઝી તુમારી હેં.
જબ આતસ ઈશ્ક બહડકી ધુવાં જલકર નીકલતા હે,
જીગરસે ચીખ જબ નીકલી હીજરકી સોસાં ભારી હે.

### ગઝલ—હયરાં.

જહાં દેખા નયે અંદાજસે વોહ શોખ મેહમાં થા.
નીગાહમેં તુરથા પેહલુમેં દીલ થા દીલમેં અરમાં થા.
હમારે કત્લકા સામાં અજબ લજ્જતકા સામાં થા,
ગલે પર તેગથી સીનેમેં ખંજર દીલમેં પયકાં થા.
ઉડાઈ ધજ્જીયાં અયસી જીનોને દસ્તે વહશત્સે.
ગુમાં તકભી નહીં હોતા ગીરેબા થા કે દામાં થા.
બજુજ ખારે તમન્ના કુછ ન પાયા બાગે આલમમેં,
ગુલોંકા જીક ક્યા કાંટોંસેભી મહરમ દામાં થા.
કહાંકા રહના કયસા બીછડના જબ નહો ઉલફત,
કીસીકે રંજે બેજાકાભી મેરે સરપે એહસાં થા.
કીયા રાઝે હકીકતમે મુજે હયરાન હય હયરાં
જોહર જર્રેમેં જાહિર થા વોહી આંખોસે ફિન્હાં થા.

## ગઝલે—અકબર.

જમીં ભીલજાયે નીગામે મુઝે સરકાર થોડીસી,
પેહલી એક અર્ઝ હે સુનલો સુરે દરબાર થોડીસી,
હે વકછે જાં-કની ઇસ વકત તો સુરત દીખા દે તે,
કે બાકી હે હયાતે આશીકે બીમાર થોડીસી,
મેરી મુશકીલે આશાન કીજીયે યે મુશકીલે મવલા,
તુમ્હેં આસાં બહોતસી હે મુઝે દુશ્વાર થોડીસી,
હુવા જાતા હુ ગર્કે બહરે ઇસીયા કોઇ ઠોકર,
કે કિશતી રેહ ગઇ હે હોતે હોતે પાર થોડીસી,
ઝલક ઉસ હુસને દીલફરકી દીખાવે સુરતે મુસા,
મેરે મવલા જરાસી સૈયદે અબરાર થોડીસી,
ઝુલેખાંકી તરેહ આતે ખરીદારીકો ખુદ યુસફ,
દીખાતે તુમજલ્ફી ;ગર સરે બાજાર થોડીસી,
બસ અય અકબાર ઇસે ચલકરા મદીનેમેં બસરકીજે.
બહોતસી હોચુકી અબ જીંદગી હે યાર થોડીસી,

## ગઝલે—હાદી.

જબસે હમ આશીક તુમ્હારે હો ગયે, દીનો દુન્યાસે કીનારે હો ગયે,
લુત્ફે ખાલીક દેખીયે કેહતે હે વે.હ, આજસે બસ હમ તુમ્હારે હો ગયે,
અપની મેહરીન્સે હમેં ઉઠવા દીયા, ગયેર તુમકો અબસે પ્યારે હો ગયે,
આપકે દરકા સહારા થા હમેં, જાને જાં હમ બે સહરા હોગયે.
ચાંદકી સુરત તુમ્હારી દેખકર. ચખ પે ગુમ સબ સીતારે હોગયે,
લીજીયે કેહ.ા તુમ્હારા હોગયા, દોસ્તભી દુશ્મન હમારે હોગયે,
ગયેર દીલમેં કટગયે હાદી બહોત, ઉનસે મેરે જબ ઇશારે હોગયે.

## ગઝલે—અનવર.

જલવા મુઝે દીખાદો અજમેરકે બસૈયા
રૂખસે નીકાબ ઉઠાદો અજમેરકે બસૈયા.
આંખોંમે અશકે હસરત દાગે ફીરાક દીલમે,
દુખકી મેરી દવા દો અજમેરકે બસૈયાં.
સુરત નહીં દીખાતે હે ઇખત્યાર તુમકો,
આવાઝ હી સુનાદો અજમેરકે બસૈયાં.
હોંજાયે જહો દીલસે યાં આ વ મનકે ઝગડે,
વહદતકી મય પીલાદો અજમેરકે બસૈયાં.
ઉમ્મીદવાર હોકર અનવર ખડા હે દરપર,
બીગડી હુઇ બનાદો અજમેરકે બસૈયાં

### ગઝલે-રોશન.

જમાના છાન રહા હે યે દુન્યા દેખી ભાલી હે,
ન કોઇ હે ખુશી ખુર્રમ ન કોઇ ગમસે ખાલી હે,
જમાના તુઝપે મરતા હે જમાના તેરા શયદા હે.
ખુદાને શકલ તેરી તુરકે સાંચેમેં ઢાલી હે,
કીસીકે કમ સીની કહેતી હે મુજસે દેખતા કયા હે
અભી શબાબ જરા દમ લે કયામત આનેવાલી હે.
કીસીકે દીલકો છીના હે કીસીકે દીનો ઇમાંકો,
તેરી જો બાત હે જાલીમ જમાનેસે નીરાલી હે,
ઇલાહી વસ્લકી શબ ઓર યે શર્મો હયા કયસી,
કભી વોહ સામને આયે કભી સુરત છુપાલી હે.
સુન જાયેંગે હમભી જો તેરા જી ચાહે કેયે ઝાલીમ,
કહેજા શોકસે હમનેભી અબ ગરદન ઝુકાલી હે.
અભી નીકલા હે દીન દેખો અભી ફીર શામ હોતીહે,
કભી વાઅદેપે આયે હો તો દીલમે યાદ કરલીજો,
દીલે રોશનકી કીસદીન આપને હસરત નીકાલી હે.

### ગઝલે-ગુલ.

જરા તુ સોચ અય ગાફીલ કે હમકો કયા ઠીકાના હે,
નીકલ જબ યે ગયા તબસે તો સબ અપના બીગાનાહે,
મુસાફીર તું હે ઔર દુન્યા સહરા હેશુલ મત ગાફીલ,
સફલ મુલકે અદમ આખીર તુઝે દરપેશ આના હે;
લગતા હે અબસબ દૌલતપે કયું તુ દીલકો અબ નાહક,
નજાવે સાથ હરગીજ યહાં, સબ છોડ જાના હે.
ન ભાઇબંધ હે કોઈ ન કોઇ આશના અપના,
બખુબી ગઔર કર દેખો તો મતલબકા ઝમાના હે.
લગા રેહ યાદમેં ઉસકી અગર અપની શફા ચાહે,
અબસ દુન્યાકે ધંદોમેં હો કયું ગુલ દીવાના હે.

### ગઝલે-રોનક.

જહાંપર શમા હોતી હે વહાં પરવાના આતા હે,
પરી-રૂ જીસ જગાહે ઉસ જગા દીવાના આતા હે.
શરીબે વસ્લકા તાલીબ હું મેં અય સાકીયે ઉલફત,
તેરા અબ તક નહીં ગરદીશમેં કયું પયમાના આતાહે.
ન શરમાકે છુપો મુજસે કરંગા વર ન મેં ફસવા.
અય મસ્તેનાજ મુજકો ના લયે મસ્તાના આતાહે.

જહાંમેં તાક હૈ તુમ ઓર સીકમે શોહરએ આફાક
મગર યેહભી તો કહીયે કુછ કરમ ફરમાના આતાહૈ.
નહીં ગર રેનકે ખજમેં હસીના તુમ અય શાહે હુસ્ન,
તો કયું દીલ હાય આશિકકા તુમ્હે નઝરાના આતાહૈ.

### વશ્તએ હમાની—ગઝલ.

જબ રહા હું મેં તેરી યાદકી આલા દીલમેં,
જલ્વા ફરમા રહા હૈ તુ અય બર કે તજલ્લા દીલમેં
મેરી આંખોસે અગર પરદએ વહ્લત ઉઠ જાએ.
મેં ભી દેખું તેરે જોબનકા તમાસા દીલમેં.
તુહી પ્યારા હય મેરા ઓર તુહી જાની હય મેરા,
આ બીઠાલું મેં તુજહે અય મેરે છયલા દીલમેં,
ઝીકભી કરતા હું ગર મેં તો તેરા કરતા હું,
જુઝ તેરે ધ્યાન નહી ઓર કીસીકા દીલમેં,
દૂર આંખોંસે તસવ્વુર નહી હોતા જીસકા.
ખુબ ગયા હય તો નબીકા રૂખે ઝેબા દીલમેં.

### ગઝલે—વાહેદઅલી.

જાનેમન જાનેમન જાનેમન જાનેમન.
ફરકે તનહા મુઝે અય દોસ્તો ગુલફામ ગયા,
ગમ અલમ સોંપ ગયા, તાકતો આરામ ગયા—૧
કયા ઉસે ખતે મય લીખું કયા મેં જુબાની બોલું
કાસદ અબતક ન ફીરા લેકે વે પેગામ ગયા—૨
વાયદા કર કર જો ગયા, શબકુન આયા હરગેજ,
ઇન્તેઝારીમે તેરી મુજકો શુબ્હો શામ ગયા—૩
કબ ખુશ આતા હુએ મુજે બાગે બાહારો ગુલશન.
ગુલ તો સબબાર હુવે જીસકા ખુલ અંદામ ગયા—૪
જીસમ લાગેર હુમેરે દેખતે કેહતે હુવે તબીબ.
જીંદગી ઉસકી કહાં જીસકા દીલ આરામ ગયા—૫
ન અરે ખેંચું હું તસવર મેં શબો રોજ મુદામ,
રોના ચશમો કા હરગેજ ન શુબો શામ ગયા—૬
જીકર વાહેદઅલી કર રબકી મીલાવેગા વોહી,
દામ મે રખકે મુજે વે બુતે ખુદ કામ ગયા—૭

### ગઝલે—તજમ્મુલ,

જાલીસે નીકલકર રૂખે પુરનુર દીખાદો, અય પ્યારે સીદાઈ,
ગર યેભી નમંઝુર હો અવાઝ સુનાદો. અય પ્યારે સીદાઈ,

જલતાહું શબો રોજ નહીં ચયેન જરાભી, બેકલ હય મેરાજી
દીલમેં જો મેરેદાગેઅલમ હે વોહ મીટાદો, અય પ્યારે રીફાઈ.
બીમારે મોહબ્બત હું નહીં ફુરસતકા યારા, યે દીલ હે દો પાર,
ફરમાઓ કરમ ઓર મેરે દીલકી દવા દો, અય પ્યારે રીફાઈ,
મેં ખ્વાબે, ગફલતકા પડા સોતા હું હરદમ, હે ગેહરે મુજે ગમ,
યે બેખબરી દુર કરો જલ્દ જગાદો, અય પ્યારે રીફાઈ,
જમાનકી દોલત તો ઈનાયતસે અતા કી, તાંકીર બડહા દી,
અરમાને તજમ્મુલ હે કુછ ઉસસે સિવા દો અય પ્યારે રીફાઈ,

## ગઝલે રોશન.

જો પુછા મેંને ઝાલીમસે મુઝે કયું દાર પર ખીંચા
તો બોલા તુને કયું નકશા મેરા દીવારપર ખીંચા,
હજારો દીનસે બેદીન હોતે જાતે હેં દેખો,
અજબ કશકા કીસીતે હે જબીને યાર પર ખીંચા.
નશાંતકભી નડાલા આબદારી ઉકગઈ કયસી,
હજારોં બાર રખ રખકર ગલા તલવારપર ખીંચા.
કયામતમેં તેરી દામન પકડકર તુઝસે પુછુંગા,
ખતા કયાથી મેરી મુજકો જો તુને દાર પર ખીંચા.
સુને વાએદા વોહ કહતે હેં ન આતે હમ કભી રોશન,
તેરે જજબે મોહબ્બતને મુઝે ઈકરારપર ખીંચા.

## ( બુલબુલે બંગાલી ) ગઝલ.

જો સમઝું આંખકા તારા તો વોહ ના મેહરબાં કયું હો,
જમીને મસકન ઉસકી મેરે હકમેં આસમાં કયું હો,
વોહ બુલબુલ હું કે રેહ સકતા હું બરગે ગુલકે સાયેમેં,
ગુલીસ્તાને જહાંમેં મુજકો ફીકરે આસીયાં કયું હો,
યે આફત હે કે દીલસેભી નહીં કર સકતે હમ બાતેં,
પરાયા હો સુના હો જો વોહ અપના રાઝદાં કયું હો,
જો ઝાલીમ હેં ગેરી તો ફુલતે ફલતે હેં દુનીયામેં,
ચમન જોહરકા તેરી તેગમેં સીરફે પાનીઆં કયું હો,
હમે કુદરત વોહ દીલમેં ન પકડેગા યેં પર હરગીઝ,
નહીં ખુદ [illegible] હો મોહતાજ બારાં વોહ બમાં કયું હો,
કીસી [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] દીલમેં રેહતા હે,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] તુમ [illegible] નાતવાં કયું હો,

### ગઝલે-મુમતાજ.

જો રૈન સપનેમેં એક બાલમ, મુઝે સખીરી નઝર પડાથા,
અજબકી મન મોહની થી સુરત, નીરાલી સજ ધજ બના હુવાથા.
વોહ સીરપર તાજ લલ અતાકા, ફરોગ મુખડેપે વહ-દોહકા,
લંબોસે ચાસીનકા વબસ્સુમ, લીયે અદાયેં દીખા રહાથા.
બદનપે લઃ-લાકડી અબાથી, ગલેમેં લા વહ-દહૂકી સેલી,
ધરે મુઝમ્મીલકી કાલી કમ્મલ, વોહ કાંધે ઉપર ખડા હુવાથા;
અસાયે છન્ના ફતહના લેકર, સદાયે છન્ની રસુલ દેકર,
સંભાલકર લા-ઈલાકી ધુનોકો વોહ મુખસે મોરલી બજા રહાથા.
અરબકા બાસી અહદકા પ્યારા, જબાંપે થા હમ્પીદકા નઆરા,
કમરમેં પટકા જો મીમકા થા, વોહ નામે અહમદ જતા રહાથા
મેં સુનકે જોબનકી ધુમ તેરે ફીરતહું બન જોગનીયા બનકે,
કભી પુકારૂંથી યા મોહંમદ, કભી જબાં પર ખુદા ખુદાથા,
અરજ નહીં ઓર કુછ હે મેરી, પીયા મેં બીનતી કરતહું તેરી,
બીઠાલો દવારે મુઝે બુલાકર, જો ફીરપા કરતે કરજકી કયાથા.
યે સુનકે ફરમાયા કોનહે તુ, બતા-દીયા મેંને નામ ઉનકો,
દીયાસે બોલે કે હમને, યે નામ, નામે મુમતાજ તો સુનાથા.

### ગઝલે-દાગ.

જો દીલ કાબુમેં હે તો કોઇ રૂસવાયે જહાં કયું હો,
ખલશ કયું હો તપીશ કયું હો કલક કયું હો ફના કયું હો.
મઝા આતા હે ગમ ખાકે હમેંબી રંજો રાહતકા,
ખુશી હો ગમ હો જો કુછ હો ઈલાહી નાગહાં કયું હો.
યે મીસરા લીખ દીયા ઝાલીમને મોરે લોહે મરકદ પર,
જો હો કુદરતકતકી બેતાબી તો યુંખ્વાબે ગીરા કયું હો,
ગઝબ આયા સીતમ ટુટા કયામત હો-ગઇ બરપા.
યે પુછા કે તુમ આઝુરદા મુઝસે મેરી જાં કયું હો.
નવીદે જાં-ફીઝા હે કયા ખબર કાતીલકે આનેકી,
બતાઓ તો સહી તુમ દાગ અયસે શાદમાં કયું હો,

### ગઝલે-[illegible]

જાં હે ફીદાયે ખ્વાજા દીલ સુબલીલાયે ખ્વાજા.
આંખોમેં નુરે ખ્વાજા દીલમેં ઝીયાયે ખ્વાજા,
સરદારે અવલીયા હૈં હવમે જમાં પેહી હૈં
પાયે વોહી વીલાયત-જીસકો દીલાયે ખ્વાજા.

કરદમ પેહી હુઆ હે યા રબ કીસી તરેહસે.
હોવે નસીબ મુજકો દીદે લીકાયે ખ્વાજા.
અજમેરકી તમન્ના દીલમેં ભરી હુઈ હે,
અજમેર જલ્દ મુજકો યારબ બુલાયે ખ્વાજા.
હાફીઝકો અબ નહીં હે કુછ ખોફે દીનો દુન્યા
લીખતા હે મદહે ખ્વાજા વસફો સનાયે ખાજા.

ગઝલે–શાઇર–કવ્વાલી.

ઝર રખ્ખા હે હમને દરે જાનાનાં સમજ કર
કાફીર હે જો સીજદા કરે બુતખાનાં સમજ કર
દીલ દેહી ચુકે હેં તુમ્હેં યારાનાં સમજ કર
બેગાના ન સમઝો હમેં બેગાનાં સમજ કર
સૈયાદ ન કર ફીકર અસીરીકી હમારે
હમ આપ ચલે આએંગે બુતખાના સમજ કર
ઉનસે જો મય કેહતા હું દીલે ઝારકી હાલત
વો ટાલ દીયા કરતે હેં દીવાના સમજ કર
અચ્છા હે ન આએં વો મેરે ખાનએ દીલમેં
અરમાન નીકલ જાએંગે વીરાના સમજ કર
હમ રોઝ સરે બઝમ જલા કરતે હેં લેકીન
પરવા નહી કરતા કોઇ પરવાના સમજ કર
ગુરબતકો મેરી દેખકે શાઇર [illegible] યું બોલે
દીલ હાથમેં લે જાતે હેં નઝરાના સમજ કર

શએર } અસીરી ઇશકકો મનઝુરથી મેરી લડકપનમેં
પીનાયા તોક મનતત કે બહાને મેરી ગરદનમેં

(નયનેહાલે ગુલશન) ગઝલે–ખુરશીદ.

તસવીર તુમ્હારી જો નજર આએ મોહમ્મદ
તો દોલતે કૌને નહી મીલ જાએ મોહમ્મદ
વો દીનભી ખુદા અબ મુજે દીખલાએ મોહમ્મદ
કે આપકી તસવીર નજર આએ મોહમ્મદ
આપકી સરકારસે કુછ લેકર ઉઠુંગા
ખાલીક જો દરે પાકપે પોંહચાએ મોહમ્મદ
ગર એક નઝર રહેમકી હોજાએ જો મુજપર
બીગડી હુઇ કીસમત મેરી [illegible] મોહમ્મદ
યું [illegible] જોકે [illegible] તુમ્હારે
[illegible] ભી ગુલામ [illegible] જાએ મોહમ્મદ

ખીઆરે મોહબ્બતકો તુમ્હારે ન સતાઓ
ગર ગરૂખ શે ઇસ્લામી ઉતર આએ મોહમ્મદ
સાની કેભી સરબર રહે બસ સયએ દામન
ખુરશીદ સવા નેઝે પર જબ આએ મોહમ્મદ

### ગઝલે—નીઝામી—કવ્વાલી.

તલવાર ખું મેં રંગલો અરમાના રેહ ન જાએ
બિસમિલકે સરપે કોઇ એહસાન રેહ ન જાએ
વાઅદા કીયાથા અબ દિલ આનેકા આજ ઉસને
આ રાબતાકા કોઇ સામાન રેહ ન જાએ
ભર ભરકે જામદે હમ અબ મય કશીંકો સાકી
મેહફિલમેં કોઈ પ્યાસા, મેહમાન રેહ ન જાએ
લિલ્લાહ ઘરમેં આકર તુમ અપના ઘર બનાલો
દિલ ખાનાએ ખુદા હય વીરાન રેહ ન જાએ
અબ કત્લ કર ચુકે તો પામાલ લાશ કરદો
બેહજી તુમહારે દિલમેં અરમાન રેહ ન જાએ
લિલ્લાહ અપને ઘરસે દુશમનકો તુમ નિકાલો
ફિરદૌસ કે અમનમેં શયતાન રેહ ન જાએ
વોહ તેગ લેકે આયે ચલ સરકે બલ નિઝામી
ઉલફતકા માજરે કા, હય મેદાન રેહ ન જાએ

### ગઝલે—હાદી.

તબીઅત હુસ્નપે આજાયે મેરી યે તો મુશ્કીલ હે,
અઝલસે શેફતા રૂયે મોહંમદ પર મેરા દીલ હે,
ઇલાહી મુઝકો દીદારે નબી હાસીલ નહીં હોતા,
ગમે ફુરકતકા પરદા ક્યું નહીં ઉઠતા જો હાઇલ હે.
કીયા હે તુને ઝખમી મુઝકો ઇશ્કે પંજરે અહમદ
ન મેં આશીક હૌસીકા હું ન મેરા કોઇ કાતીલહે,
તેરી કુચંને જન્નત લેકે ક્યા કરૂં રીઝવા,
ખુદા હે શેફતા જીસકા મેરા દીલ ઉસપે માઇલ હે.
બપેલ સબ્ઝરે આલમ [illegible] ક્યા નજર હે આઈ
ન દીલ ઉનકે કાબીલ હે ન જાં દેનેકે કાબીલ હે,
ખુદાકે વાસ્તે [illegible] કરમ યા સાકીયે કૌસર,
તુમ્હારે વાસ્તે [illegible] [illegible] સાઇલ હે.

### ગઝલે—મુલતાં.

તમન્નાં દીદકી દમભરમેં ક્યુંકર મરતે દમ નીકલે,
અગર નીકલે કયામત તો ધીરબી કમસે કમ નીકલે,
જલાકર આહે દીલકો, પીકે આંસુ ખાકે ગમ નીકલે,
નીહાયત સબેર હોકર કુચયે જાનાંસે હમ નીકલે.
કરૂં મેં ડરતે ડરતે ગર, સવાલે બોસયે અબરૂ,
વોહ હાં જામેસે બાહિર મ્યાનસે તેગે દો દમનીકલે.
અગર હોતા રહે દીદાર અય રશ્કે કમર તેરા,
નહો મુઝતર જીગર અપના નદીલ તડપે નદમ નીકલે.
નઝર આયા ન વક્તે ઇમ્તીહાં કોઇ સરે મકતલ,
હજારો જાં નીસારીંમેં હમીં સાબીત કદમ નીકલે.
જો દમ ભરકે ધાયે વોહ ઇસ તરફ જુબેસે આ નીકલે,
મીટે દરદે જીગર રૂખસત કલક હો દીલસે ગમ નીકલે.
નઝર આતેથે સુલતાં ભોલે ભોલે જો હમકો,
વોહી ઝાલીમ વોહી કાતીલ વોહી અહલે સીતમ નીકલે.

### ગઝલે—દાગ.

તડપતે હેં ઉન્હેં ગયરોકી હાલત અયસી હોતી હે,
ખુદાકી શાન હે અપનોંકી હાલત અયસી હોતી હે,
જખ્મ આંખોસે લગાતા હું તો ચુપકે ઉંસ ઉંસકર,
તેરી તસવીરભી કેહતી હે સુરત અયસી હોતી હે.
અભીતો ખેલ સમઝે હો મગર એક દીન દીખાવેંગે,
કયામત ઇસકો કેહતે હેં કયા-મત અયસી હોતી હે.
હમારી શકલ તેરે ગમમેં પેહછાની નહીં જાતી,
બીગડ જાતી હે સુરતકી મુસીબત અયસી હોતી હે.
ભરી મેહફીલમેં ગયરોંકો ઇશારે યું મેરે આગે.
મુરવ્વત આંખકી અય બેમુરવ્વત અયસી હોતી હે.
ન નીકલે આ લબે બાલાતક અયસા ચંદસા ચેહરા,
ઇનકી કાશીર બુતોમેં એક સુરત અયસી હોતી હે.
જરાસી બાતપર અય દાગ તુમ ઉનસે બીગડ બેઠે,
ઉસીકા નામ ઉલફ હે મોહબ્બત અયસી હોતી હે.

### ગઝલે-કદીમ-કવ્વાલી.

વસ્લે જાનાથે મુજે કેસો મઝાં તું દીતો થા
ખુશ નવાબી કરદ આકે કુનદીસ હું દીતો થા
કર ગુલો બાગો સબ્જામેં રંગીલા બનકર બેઠા

તુહી થા તુહી બહારે ગુલસીનાં તુંહીતો થા
ઝમાઝમા સનજે નવાએ ૯૬ બલુહા બાશેદીન
રંગ આમેઝ ચમન રઝે જીનાં તુંહીતો થા
તોકે કુમરી તુહી તો હે સરવે ગુલશનકી બહાર
રંગે ગુલ તુહી થા બુલબુલકી ફુગાં તુંહીતો થા
સુરમા દેકર તોર આંખોંકા બડાનાં થા તુજેહ
તુરપર સુરત કશે બરકે તપાં તુંહીતો થા
લલીઓ શીરીમેં ગુલમેં શમ અમેં રખ્ખા થા કયા
હુસેન બનકર દીલ ફરેબે આશાકાં તુંહીતો થા
તુહકા જાુદીપે ઓર યુનુસકા બતને હુતમેં
ચાહમેં યુસુફકા યારજ મેહરૂખા તુંહીતો થા
કુમ્એ ઇજની ઓર અનલહક કેહતે ઉનકા કયા મજાલ
શામસ ઓર મનસુર કે મુંહમેં ઝબાં તુંહીતો થા
કયું ન હોવે મદદગર તેરા કરીમે કારસાઝ
નુતક બખશે અકેમારે શીરી ઝબાં તુંહીતો થા

શએર { મેં હીજરમેં મરજો કે કરો હોઇ ચુકા થા
તુમ વક્તપે આ પોંહચે નહીં હોઇ ચુકા થા }

## કવ્વાલી-ગઝલે કલીમ.

તરે રોઝેપે યા શાહે ઉમમ્ જાને હઝી નીકલી,
હઝારૂં નાઝ કરતી અપની જાને નાઝની નીકલી.
વોશાને કીબરિયા નીકલી યે શાને સુરસલીં નીકલી,
શરફ મંચ કાઅબેસ બડકર મદીનેકી ઝમીં નીકલી.
જલાકર ખાક કર દેગી તુઝે યે ગરદીશે ગરદું,
નબીકે હીજર મય મુહસે જો આહે આતશીં નીકલી.
કુછ અબસી સાનસે મેહબુબે હકઆએ સુએ જન્નત,
ઝમાંસે હુરો ગીલમાં કે સદાએ આફરી નીકલી
નબીકે શરબતે દીદારસે સબરી નહીં હોતી,
ખુબી જબ આંખ દીલ બોલા મેરી હસરત નહીં નીકલી.
કલીમ અચ્છે ખીલાયે તુમને જોહર નાઅતે અેહમદમેં
ઝબાંસે હર સુખંહા કે સદાએ આફરી નીકલી.

## ગઝલ-હજર.

વહદીર હમારી જનદીનો દેખી ... ...
હાથોમેં ... મેરે ... નીકલ ...
... ... મેરે ... ... ... ...

લાખો સીપાહી કટ ગયે તલવાર ચલ ગઇ
શાબાશ હમારી આલકા એસા હુવા ગુલંદ
બીજલી તડપકે ચશ્મે કાહનસ નીકલ ગઇ
હયે વાએ ઇનકીલાબે ઝમાને કે ઝોરસ
દેહલી "ઝફર" કે હાથસે પલમેં નીકલ ગઇ

ગઝલ—અકબર.

તાઝીમસે લેતા હે ખુદા નામે મોહંમદ,
કયા નામ હે અય સલ્લે અલા નામે મોહંમદ.
સીજદેમેં રહા દસ સો બરસ સર ન ઉઠાયા,
જીસ વક્ત કલમ લીખને લગા નામે મોહંમદ.
ડરતાથા ગુનાહોંસે મેં રેહમતને નીદા દી,
ગાફીલ તુ કહી ભુલ ગયા નામે મોહંમદ.
કુરઆનમેં જન્નતમેં સરે અર્શ સરે લોહ,
કીસ શાનસે ખાલીકને લીખા નામે મોહંમદ.
હે ઉસપે હરામ આગ જહન્નમકી અઝીઝો,
જીસ શખ્શકે હો દીલ પે લીખા નામે મોહંમદ.
અકબર તું બચા ચાહે અગર નારે સકરસે,
સીનેકે નગીને પે ખુદા નામે મોહંમદ

ગઝલે અકબર—કવ્વાલી.

તુમ હારે હુસ્નકી જબ તક બહાર બાકી હય
જો ચાહે ઝુલમ કરો અખતીયાર બાકી હય
ખુદાકો વાસ્તે સુરત દિખાદે એ ઝાલિમ
હમેંભી યાર તેરા ઇન્તે ઝાર બાકી હય
કીયા જો વસ્લકા ઇનકાર ખુલ ગયા હમકો
તુમહારે દિલમેં અભી તક ગુબાર બાકી હય
યેહ કરલ હયકે ચલો આગે મયકશી હોજાએ
શરાબ શીશેમેં હય ઓર બહાર બાકી હય
ખુદાકે ફઝલસે ઇકના તો હો ગયા હાંસીલ
કે ઉસકે દિલમેં અભી તક ગુબાર બાકી હય
તમહારી આંખસે સાબિત હુવા હય અગે અકબરે
શરાબે વસ્લકા અબતક ખુમાર બાકી હય

ગઝલ—નાસીમ.

તુમ્હારે હુસ્નસે પરદા કયામત હોનેવાલી હે
મેરી સુરત હે તો કુછ ઓર સુરત હોનેવાલી હે

વોહ કેહતે હેં કીસીસે હમકો કુદરત હોનેવાલી હે,
હમારીભી તુમ્હારી-દીલી હાલત હોનેવાલી હે.
હમારા જીક્ર ફીર આને લગા હે ઉનકી સોહબતમેં,
સુનાહે હમ પર ઉનકી ફીર ઇનાયત હોનેવાલી હે.
હમેં ટાલેગા વાયદે પર કહાંતક આજકલ કેહકર,
કે આખીર એક દીન ઝાલીમ કયામત હોનેવાલી હે.
હમારે સામને કર લાખ વસફે હુર અય વાએઝ,
કહીં યારોંકી ડાંબાં ડોલ નૈયત હોનેવાલી હે.
ગડકાબ હે જો તુમને રસ્મ ગયરોંસે તો અચ્છા હે,
હમારીભી કહીં સાહેબ સલામત હોનેવાલી હે.
નસીમ અબ એરે ફેરે કરતે હેં ફીર કુચે જાનાંકે,
નયે સીરસે મગર હઝરતકી વહશત હોનેવાલી હે.

ગઝલ—આબરૂ.

તુમારા દીલ અગર હમસે ફીરા હય,
તો બહતરહે હમારાભી ખુદા હયે.
હમારી કુછ નહિ તકસીર લેકીન
તુમહીકું સબ કહેંગે બેવફા હયે.
વોહ એહમત હય કહાંહય જીસને તુમસે,
મલો જીસસે તુમારા દીલ મીલા હયે.
હોવે હો ઇસકદર બેજાર હમસે,
કહો હમને તુમારા ક્યા કીયા હયે.
અબસ બેદીલ કરો મત આબરૂ કોયે,
મુસાફીર હયે શીકસતા હયગદા હયે.

ફેન્તોયાદ (જલસા સંગ્રહ) કવાલી, ગઝલ.

તુને પ્રીતકા વાયદા કરકે પીઆ મોસે પ્રીત લગાના છોડ દીયા,
વોહ મહેરકી અખીયાં ફેર લીની હરદમકા આના છોડ દીયા.
જરા દરસ દીખાકે બોલ સજન, તોરે જોબનપે વારૂં સબ તન મન,
તેરે ઇશ્કમેં ખોયા સારા જોબન, મેંને અપના બીગાના છોડ દીયા.
ઇસ આહસે પેહલે નેહ લગા, ઓર મનકા ચેન હીર લીયા,
આયસે બસે દીલ દેસમેં જા, જો ઉસ દેસકા આના છોડ દીયા.
જાવેં ઓરી સખી અજમેરકે મહલ, જહાં અપને પીઆકા બાસા હે,
પીઆ બીના કુછ ભાવત ના, મેં દીલકા લગાના છોડ દીયા.

## ગઝલે-કયસર.

તુમતો ખફા હો હમકો ગલેસે લગાયે કોન,
દર ખાયે તો દીલકી લગીકો બુઝાયે કોન.
આશક સમઝકે કરતે હો નાજુક મીઝાજીયાં,
ગર હમ ન હોં તો નાઝ તુમહારે ઉઠાયે કોન,
હામે બલાસે હમ નહી પન ગેસુઓં કા ખમ,
ફનદે મેં જાન બુઝકે દીલકો ફસાંએ કોન;
આવારગી હયાતે મુબારક હો કયસર કો,
હો તુમહારે કુચેસે બયઠે બીઠાય કોન.

## ગઝલે-કલચર.

તુમતો ખુબ બને દાતાર નકસેં કુફર મીટાને વાલે,
તુમારી શાન કે ગુણ હર બાર, ફુરે ગાવત હે' ખચે લલકાર,
તુમરે નાના હે વો મુખનાર આબે કોશર બાંટને વાલે,
તુમતો ખુબ બને દાતાર નકસેં કુફર મીટાને વાલે,
તુમરે રોઝેપે બેલનહાર કહેત હેમ હીન્દુ મુસલમાન પુકારે,
દાતા ફીજીયો બેડા પાર નય યાં પાર લગાને વાલે,
તુમતો ખુબ બને દાતાર નકસેં કુફર મીટાને વાલે,
કલચર છોડદે અય સનસાર ઝરા તુ દેખે દરે દાતાર,
વાઈ સાઈલ હો જો યાર વો હેમ મુશકીલ ટાલને વાલે.

શાએર { ખુદા કે વાસ્તે ઝરા નીન્દ આને દો બેહતર,
અભીતો રાત પડી હમ બહોત સતાનેકે લીયે;

## ગઝલે-રઝા.

તુમને કુછ કદર મેરી આહ નજાની અફસોસ
કદર દાનીસે કોઈ બાત નસાની અફસોસ;
દાસ્તાં દરદ કી અપને મેં કહું કીસસે અજી.
કોઈ સુનતાહી નહી મેરી કહાની અફસોસ.
દીલ અગર કેહને મેં હોતા તોયે દુઃખ કયું આતા,
હે અઝલ મેં ભી મેરા દુશમને જાની અફસોસ.
ચશમ તર ઝોક બદન ખુશકીએ લબ ઝરદીએ રંગ,
યે સભી દરદ મોહબ્બત કી નીશાની અફસોસ.
રેહમ આતાહે રઝા દેખ તેરા હાલ મુઝે,
મુફત બરબાદ ગઈ તેરી જવાની અફસોસ.

### ગઝલે-દાગ.

તુમને બદલે હમસે ગીનગીન કે લીયે
હમને કબ ચાહાથા કીસદીનકે લીયે
કુછ નીરાલા હય જવાનીકા બનાવ
શોખીયાં ભેવરહંય કીસચીન કે લીયે
ચાહને વાલોંસે ગર મતલબ નહિં
આપ ફીર પયદા હુવે કીનકે લીયે
ફૈંસલા હો આજ મેરા આપકા
યે ઉઠા રખ્ખાહે કીસ દીનકે લીયે
દીલકે લેનેકો ઝમાનત ચાહીયે
ઓર ઈતમીનાક ઝામીન કે લીયે
હમ નશીનોંસે મેરે કહે ને હંય વો
છોડદે ગયરોંકો કયા ઈનકે લીયે
હંય રૂખે નાઝુકપે ગીનતી કે નીશાં
કીસને બોસે તેરે ગીન ગીનકે લીયે
વો નહિં સુનતે હમારી કયા કરેં
માંગતે હંય હમ દુઆ જીનકે લીયે
આજ કલમેં દાગ હોગે કામ યાબ
કયું મરે જાતે હો દો દીનકે લીયે

શઅર {
દરદ મીનનત કશે દવા ન હુવા
મેં ન અચ્છા હુવા બુરા ન હુવા

### આરામેદીલ-ગઝલ.

તુમ બે-વફા તુમસે મોહબ્બત બડહાયે કોન,
દીલ દેકે બયેર જાનકી આપને મનાયે કોન,
મીલનેસે તુમકો ઉજર હેનફરત વીલાસસે,
ફીર આરઝુયેં દીલકી હમારે મીટાએ કોન
તુમકો ન્યાઝમંદકી પરવા નહીં અગર,
કીસીકો ગરઝ હે નાઝ તુમારે ઉઠાયે કોન;
રૂઠે હુવે હેં અપસે કે મીલના મોહાલ હે,
જાયે મનાને કોન યહાં ઉનકો લાયે કોન.
ખંજર ખીંચા હુવા હે સીતરમગર રૂકા હુવા,
ફીર હીમતયે વફાકો ગલેસે લગાયે કોન,
ખુદ આશ્તાને યારસે રેહતે હેં દુર દુર
સાગીલ જો બેઠ જાયેં તો હમકો ઉઠાયે કોન.